

KAAI
THEATER

MAATSCHAPPIJ DISCORDIA

Weiblicher Akt 8:

DUMAS/LADAME/DESADE

26>27/01/2018 • 20:30 • Kaaistudio's
theater • 1h

Weiblicher Akt 8: DUMAS/LADAME/DESADE

Maatschappij Discordia speelt het tragische leven van Marguerite Gautier, de dame met de camelia's uit de gelijknamige roman van Alexandre Dumas fils uit 1848. In dit hartstochtelijk liefdesverhaal sterft een prostituee aan tuberculose, of was het syfilis? De onwettige zoon van Alexandre Dumas père geeft met deze semi-biografische roman – waarin woorden als ontucht, ziekte en schaamte veelvuldig voorkomen – uiting aan de gevoelens die hem zijn leven lang achtervolgden.

Na *Bron/Brontë*, *Vanuit Iokaste* en vorig seizoen *Mevrouw Macbeth*, brengt Discordia opnieuw een Weiblicher Akt waarin de heldin nog voor het einde van het verhaal sterft. In hun zo typische, eigenzinnige stijl breken de dames van Discordia de plot van *La dame* open. Om Marguerite de macht over haar eigen leven te laten heroveren, laten ze zich – verrassend misschien – helpen door Markies de Sade. Evengoed trekken ze de lijn door naar vandaag. Hoe staan we zelf in dit verhaal? Is er een actievere rol voor Marguerite mogelijk, of staan schaamte en conventioneel denken nog altijd in de weg?

FRAGMENTEN UIT EEN INTERVIEW VAN JAN POSTMA MET ADAM PHILLIPS

(Groene Amsterdammer, 20 dec 2017)

(...) In uw werk treft de lezer soms op één en dezelfde pagina wel twee of drie pogingen tot een definitie van wat de psychoanalyse is of doet. Is dat een levenslange worsteling om grip te krijgen op dat waarmee u uw dagen vult?

Het is een levenslange interesse: het eindeloos herbeschrijven, het uitwerken van wat het is. Het schijnt me toe dat het draait om een project waarin we nieuwe vormen van samenzijn uitdokteren, nieuwe manieren om met elkaar te verkeren. Misschien is dit gesneden koek voor je, maar we onderzoeken iemands repertoire van onbewuste risico's. Niet om die vervolgens bewust wel te nemen, maar slechts om de mogelijkheid daartoe te laten ontstaan.'

HOEWEL VEEL van zijn essays over zaken gaan die raken aan schaamte schreef hij er in het verleden zelden expliciet over. Maar kort geleden gaf hij in York, waar hij doceert, een lezing over 'schaamte en aandacht' en heeft toegezegd die lezing nog te zullen uitwerken voor een Amerikaans literair tijdschrift.

Is er een duidelijke reden waarom dit onderwerp u nu bezighoudt?

Ik herlas James Baldwins roman Giovanni's Room. Baldwin is een schrijver waar ik veel van hou en hij is vooral interessant waar het moraal betreft. Wat me tijdens het lezen opviel was dat telkens wanneer een van de personages zich schaamde hij op hetzelfde moment zijn morele kompas leek terug te vinden. Alsof je op het moment van schaamte je diepste moraal herontdekt juist door haar te verraden. En wat me vervolgens opviel was dat juist op die momenten de personages conservatiever leken te worden, niet-radicaal. Ze hadden geen nieuwe gedachten. Het was alsof de schaamte het gesprek deed verstommen.

Wanneer je je schaamt is het evident dat je iets slechts hebt gedaan. Daarom denk ik dat schaamte een van de repressiefste, conservatiefste emoties is. Het is de wijze waarop de cultuur je lichaam binnendringt. Je voelt afgrijzen en je gelooft dat afgrijzen. Het is een onvoltooide actie, iets dat het gesprek in jezelf afkapt. Je zou kunnen denken dat een beschamende daad een radicaal protest tegen acculturatie is. Een protest tegen regels die absoluut lijken. Een aftasten van de absolute regels. Als je iets beschamends doet word je besprongen door alles en iedereen, inclusief jezelf. Wanneer je jezelf schaamt is er in je hoofd sprake van een karaktermoord. Je zegt tegen jezelf: jij bent een verschrikkelijk iemand. Dit is een feit. Geen gesprek maar een voor eens en altijd vaststaand feit.

TEKSTFRAGMENT UIT DE VOORSTELLING

Antwoord je mij?

-

Toe dan maar.

-

Wil je bemind worden?

-

Ligt eraan. Door wie?

-

Door mij.

-

En dan?

-

Bemind met een diepe eeuwige liefde?

-

Eeuwig?

-

Ja.

-

En als ik je nu, stante pede, zou geloven, wat denk je dan van mij. Hoe denk je dan over mij?

-

Ik...

-

Wat geeft het! Omdat ik minder lang te leven heb, moet ik het sneller doen. Maar wees gerust, hoe eeuwig je liefde ook zal zijn en hoe weinig tijd ik ook te leven heb, mijn leven zal langer duren dan jouw liefde.

credits

van en met Annette Kouwenhoven, Maureen Teeuwen, Miranda Prein | choreografie Patrice Kennedy | in een speciale rol Jan Joris Lamers